

GİRİŞ

Folklor, efsaneler, mitler ve masallar, çağlar boyunca çocukluğun yanı başından ayrılmamıştır; çünkü her sağlıklı çocuk, fantastik, olağanüstü ve alenen hayali olan hikâyelere, kendisi için faydalı ve içgüdüsel bir sevgi duyar. Andersen ve Grimm Kardeşler'in kanatlı perileri, insanların diğer tüm eserlerinden daha çok mutluluk getirmiştir çocuk yüreklerine.

Fakat sayısız nesile hizmet eden eski zaman masalları, çocuk kütüphanelerinde artık tarihi olarak sınıflandırılıyor olabilir; çünkü yazarların her bir hikâyeyle korkunç bir ahlak dersi vermek için tasarladığı o dehşet verici ve kan donduran olaylar ile basmakalıp cinlerin, cücelerin ve perilerin saf dışı bırakıldığı yeni "mucizevi masalların" zamanı gelmiştir. Modern eğitimde ahlak dersleri de verilmektedir; bu nedenle de modern çocuk, masallarda yalnızca eğlence arar ve tatsız olaylardan seve seve vazgeçer.

Tüm bunlar göz önünde bulundurularak, *Oz Büyücüsü*'nün hikâyesi yalnızca, günümüz çocuklarına keyif vermek amacıyla yazılmıştır. Amacı, merak duygusu ile neşenin korunduğu; üzüntüler ile kâbuslarınsa saf dışı bırakıldığı modern bir masal olmaktır.

L. FRANK BAUM
Chicago, Nisan 1900

1. Bölüm

Kasırğa

Dorothy, bir çiftçi olan Henry Enişte ve onun eşi Em Teyze ile, Kansas'ın engin bozkırlarının ortasında yaşardı. Evleri küçüktü, çünkü yapımında kullanılan kerestenin, yük arabalarıyla ta kilometrelerce öteden getirilmesi gerekmişti. Bir oda oluşturan dört duvarı, bir zemini ve bir çatısı vardı; bu odadaysa paslı görünen bir ocak, tabaklar için bir dolap, bir masa, üç dört sandalye ve yataklar vardı. Bir köşede Henry Enişte ile Em Teyze için büyük bir yatak, diğer köşedeyse Dorothy için küçük bir yatak vardı. Tavan arası falan yoktu; olur da yoluna çıkan tüm binaları yıkacak kadar kudretli olan şu azametli hortumlardan biri çıkarsa diye, tüm ailenin sığabileceği ve kasırğa sığınağı adı verilen küçük çukur dışında bodrumu da yoktu. Bu sığınağa zeminin ortasındaki kapaktan ulaşıyordu, kapaktaki merdivense küçük, karanlık bir deliğe uzanıyordu.

Dorothy ne zaman kapı eşiğinde durup etrafına bakınsa, her yöne doğru uzanan gri, engin bozkırlardan başka bir şey göremezdi. Dört bir yanda göğün sınırlarına varan bu geniş düzlüğü ne bir ağaç ne de bir ev bölüyor-

du. Güneş bu sürülmüş araziyi kavurmuş, içinden çatlaklar geçen gri bir kütleyle çevirmişti. Çimenler bile yeşil değildi; güneş uzun otların uçlarını yakmış, onları da her yanda görülen gri renge boyamıştı. Ev bir zamanlar boyalıydı ama güneş boyayı kabartmış, yağmurlarsa alıp götürmüştü ve ev de artık diğer her şey kadar donuk ve griydi.

Em Teyze buraya ilk geldiğinde genç ve güzel bir eştı. Fakat güneş ve rüzgâr onu da değiştirmişti. Gözlerindeki pırıltıyı alıp götürmüştü, geriye sönük bir gri kalmıştı; dudaklarındaki ve yanaklarındaki kırmızılığı da söküp almıştı, şimdi onlar da griydi. Bir deri bir kemikti ve artık hiç gülümsemedi. Öksüz kalan Dorothy ona ilk geldiğinde, çocuğun kahkahası Em Teyze'yi öylesine şaşırtmıştı ki, Dorothy'nin şen sesi ne zaman kulağına gelse çığlık atıp elini kalbine götürürdü; gülecek bir şey bulabilmesi karşısında küçük kıza hâlâ hayretle bakardı.

Henry Enişte hiç gülmezdi. Sabahtan akşama kadar çalışıp durur, keyif nedir bilmezdi. Uzun sakalından kaba saba çizmelerine kadar o da griydi; katı ve ciddi görünür, nadiren konuşurdu.

Dorothy'yi güldüren ve onu çevresindeki diğer her şey gibi grileşmekten kurtaran Toto'ydu. Toto gri değildi; ipeksi, uzun tüyleri ve ufak komik burnunun iki yanında neşeyle parıldayan küçük siyah gözleri olan minik, kara bir köpekti. Toto gün boyunca oyun oynardı, Dorothy de onunla birlikte oynar, küçük köpeğı pek severdi.

Her nasılsa bugün, oyun oynamıyorlardı. Henry Enişte kapı önündeki basamaklara oturmuş, endişeyle

her zamankinden de gri olan göge bakmaktaydı. Dorothy de kollarında Toto'yla kapıda durmuş göge bakıyordu. Em Teyze ise bulaşıkları yıkıyordu.

Rüzgârın uzaklardan, kuzeyden gelen boğuk iniltisini duydular; Henry Enişte ile Dorothy uzun çimenlerin yaklaşan fırtına karşısında nasıl da dalgalar halinde eğildiğini gördü. Derken güneyden gelen kulak tırmalayıcı uğultuyu duydular ve gözlerini o yana çevirdiklerinde, o yöndeki çimenlerin de kendilerine doğru dalgalanmakta olduğunu gördüler.

Henry Enişte aniden ayağa fırladı.

“Kasırğa geliyor Em” diye seslendi eşine, “Gidip hayvanlara bakayım.” Ardından da ineklerle atların olduğu ahırlara doğru koştu.

Em Teyze işini bırakıp kapıya geldi. Tek bir bakış, tehlikenin yaklaştığını anlamasına yetti.

“Çabuk Dorothy!” diye haykırdı, “Sığınağa koş!”

Toto Dorothy'nin kollarından aşağıya atlayıp yatağın altına saklandı, küçük kız da onu oradan çıkarmaya gitti. Son derece korkmuş olan Em Teyze, yerdeki kapağı bir çırpıda açtı ve merdivenden küçük, kara deliğe indi. Dorothy nihayet Toto'yu yakaladı ve yengesinin peşinden gitti. Daha odanın ortasına kadar gidebilmişken, rüzgârın korkunç çığlığı duyuldu ve ev öylesine şiddetle sarsıldı ki Dorothy dengesini kaybederek yere oturdu.

İşte o anda tuhaf bir şey oldu.

Ev iki ya da üç kez fırl fırl dönerek yavaşça havalandı. Dorothy bir balonun içinde yükseliyormuş hissine kapıldı.

Kuzeyden ve güneyden esen rzgrlar evin olduğu yerde buluşarak evi kasırganın merkezine almıştı. Bir kasırganın ortasındaki hava genellikle durgun olur ama evin her yönünden esen rüzgârın şiddetli basıncı, evi hortumun ta en tepesine kadar kaldırdı ve ev orada kalarak bir tüy kadar hafifmişçesine kilometreler boyu sürüklendi.

Etraf çok karanlıktı ve rüzgâr kulaklarında korkutucu bir biçimde uğulduyordu ama Dorothy zahmetsizce gitmekte olduğunu fark etti. Evin ilk birkaç dönüşünden ve bir kere de devrilir gibi olmasından sonra, sanki beşik-te bir bebekmişçesine hafif hafif sallandığını hissetti.

Bu durum Toto'nun hiç hoşuna gitmemişti. Odanın içinde bir oraya bir buraya koşuyor, var gücüyle havlı-yordu; oysa Dorothy sakin sakin yerde oturmuş, olacak-ları görmeyi bekliyordu.

Toto bir ara açık kalan kapağa fazla yaklaşp içine düştü; küçük kız ilk başta onu kaybettiğini sandı. Fakat çok geçmeden, delikten çıkan kulağını gördü; yüksek hava basıncı onu yukarıda tutuyor, düşmesine engel oluyordu. Dorothy deliğe doğru sürünerek Toto'yu kulağından yakaladı ve yeniden odanın içine çekti, ardından da bir daha kaza yaşanmaması için kapağı kapadı.

Saatler geçti, Dorothy yavaş yavaş korkusunun üstesinden gelmişti ama çok yalnız hissediyordu, ayrıca rüzgâr kulaklarında öylesine yüksek sesle uğulduyordu ki neredeyse sağır olacaktı. Önceleri ev yeniden yere indiğinde parçalara ayrılıp ayrılmayacağını merak etti ama saatler geçip de öyle korkunç bir şey olmayınca

endişelenmekten vazgeçerek sakin sakin beklemeye ve geleceğin neler getireceğini görmeye karar verdi. Sonunda sallanan zeminden yatağına doğru süründü ve uzandı, Toto da peşinden gidip yanına yattı.

Evin sallantısına ve rüzgârın uğultusuna rağmen, Dorothy çok geçmeden gözlerini kapayıp derin bir uykuya daldı.